

Ekranında Kur'an-ı Kerim açık olan telefona abdestsiz dokunmak caiz midir?

Soru: Telefondan Kur'an-ı Kerim okunur mu? İçinde Kur'an-Kerim uygulaması yüklü olan telefona abdestsiz dokunulur mu? Bu telefonla tuvalete girilmesinde veya telefonun alçak bir yere konulmasında bir sakınca var mıdır?

Kısa Fetva

Telefondan Kur'an-ı Kerim okunabileceği gibi Kur'an uygulaması ekranda açık olmadığı sürece abdestsiz telefona dokunmakta, onunla tuvalete girmekte veya onu alçak yerlere koymakta bir beis yoktur. Ancak ekranda Kur'an hattı varken telefona abdestsiz dokunulamaz, onunla tuvalete girilmez ve alçak yerlere bırakılıp üzerine bir şey konulmaz.

Detaylı Fetva

Kur'an'ı Kerim okumak en faziletli zikir ve ibadetlerin başında gelir. Allah Teâla kitabında hem peygamberine hem müminlere Kur'an-Kerim okuma karşılığında büyük ecirler kazanacaklarını beyan etmiştir.¹ Kur'an-ı Kerim müminlerin vasıflarını serdederken onların ayakta, otururken ve yanları üzere uzanmışken de zikir halinde olduklarından haber verir.² Allah Rasulu ﷺ de “Kur'an sahibine(sürekli Kur'an-ı Kerimle hemhal olana kıyamet günü şöyle denileceğini bildirmiştir: ‘Oku ve yüksel. Dünyada nasıl bu Kitab'ı tertil üzere okuduysan şimdi de tertil üzere oku. Zira senin makamın okuduğun son ayetin yanındadır.’”³ Kişi Kur'an-ı Kerim'i ne kadar fazla okursa mükafaatı o kadar çok olacaktır. Buna göre Kur'an-ı Kerim'in okunması için belli bir zaman ve mekan şartı olmadığı gibi doğru bir şekilde okunması şartıyla nereden okunduğu da mühim değildir. Kişi Kur'an-ı Kerim'i Mushaftan, ezberden veya başka yazılı bir yerden okuyabilir. Ancak bir haramı işlerken, necis bir mekanda bulunurken, ağızda necis bir şey varken Kur'an-ı Kerim okumak onun hürmetine hâlel getireceğinden bu durumlarda okunmamalıdır. Bununla birlikte Kur'an-ı Kerim tilavetine misvakla başlamak, kıbleye dönmek, tedebbür ve haşyet içinde okumak müstehap olan hususlar bağlamında zikredilir.⁴ Yukarıda zikredilen hususları dikkate alarak telefondan Kur'an-ı Kerim okumakta bir beis yoktur.

Abdestsiz olarak içerisinde Kur'an-ı Kerim olan telefona dokunmaktan, ayetlerin yazılı olduğu mahaldeki yazı şekli ve onun heyeti kastedilir. Ancak “Bir şeyin çoğuna tamamı gibi hüküm verilir.” kaidesince, Mushafların tamamı ayetlerden oluştuğundan kitabın her noktası ayet gibi değerlendirilir. Buna binaen fukaha üzerinde ayet yazan bir para veya kağıt parçasına da

abdestsiz dokunulamayacağını ifade etmiştir.⁵ Her ne kadar tamamı ayet olmasa da çoğunluğu ayet olduğundan ve bizzat ayetleri açıklama maksadıyla yazıldığından tefsir kitaplarına da abdestsiz dokunmanın mekruh olduğu söylenmiş, diğer şer’i kitaplara ise abdestsiz dokunulabileceği belirtilmiştir.⁶ Telefona yüklü olan Kur’an-ı Kerim uygulaması aslı itibarıyla bir yazılım olduğundan bilgisayar kodlarından ibarettir. Bu manada telefonda bu uygulamanın yüklü olması onu Kur’an hükmüne sokmaz. Telefonda kayıtlı olan Kur’an tilaveti ses kaydı da böyledir. Ancak uygulama açılıp ayetler ekrana geldiğinde Kur’an-ı Kerim hattı ekranda ortaya çıktığından ekran, ayetlerin yazılı olduğu bir kağıt veya tahta hükmüne geçer ve abdestsiz o ekrana dokunmak caiz olmaz. Buna göre nasıl Mushaf ile tuvalete girilmiyor, üzerine bir şey konulmuyorsa telefonda Kur’an-ı Kerim uygulaması açık olduğunda tuvalete girilmez, alçak yerlere konulmaz. Ancak uygulama ya da telefonun ekranı kapalıyken bunların yapılmasında bir beis yoktur.

1. el-Fatır 35/29.

2. Âli İmran 3/191.

3. Süleymân b. el-Eş’as b. İshâk es-Sicistânî el-Ezdî Ebû Dâvûd, *Sünen-i Ebî Dâvûd* (Beyrut: Daru’l-Kütübü’l-İlmiyye, 1996), “Tefriu’ ebvabi’l-vitr”, 20(Hadis No:1464).

4. bk. Ebû Zekeriyâ Yahyâ b. Şeref b. Mürî en-Nevevî, *et-Tibyân fî âdâbi hameleti’l-Kur’ân* (Beyrut: Dâr’u İbn Hazm, 1996).

5. Muhammed Emîn b. Ömer b. Abdilazîz el-Hüseynî ed-Dımaşkî İbn Âbidîn, *Reddü’l-muhtâr ‘ale’d-dürri’l-muhtâr* (Beyrut: Dâr’u’l-Ma’rife, 2015), 1/348.

6. İbn Âbidîn, *Reddü’l-muhtâr ‘ale’d-dürri’l-muhtâr*, 1/353.